

ZYCIE

NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w noc.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnieniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kropką) 40 gr., z tekstem 15 gr. za milimetr jednoszpaltowy, drobnie za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia”. — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15.
Nr. KONTH P. K. O. 81.287. Szepetyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

ŹRÓDŁO PRZEŚLADOWANIA BIAŁORUSINÓW W SOWIETACH

W ostatnich dniach prasa białoruska w Wilnie (organ Jan-ki Stankiewicza „Naród” i „Sielanśkaja Niwa”), a za nią prasa polska podały rewelacyjne wiadomości o przesładowaniu ruchu narodowego na Białorusi Sowieckiej. Według tych wiadomości szereg działaczy białoruskich, nie wyłączając wybitnych aktywnych członków partii komunistycznej został aresztowany i zesłany na wyspy Solowieckie. Z drugiej strony i prasa sowiecka nie kryje się z tem, że istotnie maszyna Kominternu nastawiana jest w kierunku oczyszczenia poszczególnych autonomicznych republik z elementów, zapominających, że utworzenie samodzielnego państwa ma przedewszystkiem służyć praktycznej polityce Kominternu, bez względu na istotne potrzeby kulturalne, gospodarcze i polityczne danego narodu. Przykładem wiernie ilustrującym takie właśnie stanowisko Kominternu, jest oczyszczenie partii komunistycznej Rczbejdżanu, oraz stopniowe oczyszczanie aparatu państwowego Ukrainy z elementów nastawionych na nutę narodową.

Nowym w tym kierunku przyczynkiem są ostatnie posunięcia Kominternu na Białorusi Sowieckiej. Piszemy naszym, nie dla tego, że przejawy prześladowania ruchu narodowego w Mińszczyźnie są chronologicznie ostatnie, lecz dlatego, że jeszcze do niedawna Sowiety uważały swoje stanowisko w Białorusi Sowieckiej za zupełnie ugruntowane i że czyniły nawet nacisk w kierunku jak najszybszego zbiałoruszenia aparatu państwowego, wiążąc w tym względzie odnośne odpowiedzialne organy ściśle określonym terminem.

Stopniowo białorusizacja obejmować miała coraz to inne odłuki życia, tak by w stosunkowo krótkim czasie cała „autonomiczna” białoruska maszyna państwowa obracała się wyłącznie w sferze kultury i języka białoruskiego. Akcja ta z wielu względów postępowała bardzo opornie naprzód, natrafiając na coraz to inne przeszkody.

Aparat państwowy obsadzony był w chwili powołania do życia „autonomicznej” republiki białoruskiej prawie wyłącznie przez Rosjan, lub zupełnie zrusyfikowanych Białorusinów, u których poczucie narodowe dopiero zaczynało się i to z wielkim trudem budzić. W mniemaniu pozatem przeciętnego obywatela nowego tworu państwowego język białoruski był czemś niższym od języka rosyjskiego. Pozatem niemożna było na poczekaniu stworzyć w szeregu dziedzinach terminologii w sprawach technicznych w których język białoruski nie zupełnie jeszcze się zadomowił.

Co jednak najgłośniejsze dawał się początkowo odczuwać ogromny brak sił inteligentnych, któreby mogły, nadać ruchowi narodowemu właściwy kierunek.

Sily te pozostały w Polsce, lub wyemigrowały do Pragi, czeskiej i Berlina, gdzie albo korzystały z gościnności, albo pozostawały na usługach bieżącej polityki danego państwa. Stopniowo jednak sily te nęczone daleko posuniętymi obietnicami wysłanników moskiewskiego Kominternu ścigały do Mińska. W miarę jednak, jak się w Mińszczyźnie zadawali i jak się zabierało do pracy, przekonywały się, że sprawy narodowe są dla polityki sowieckiej kwestią drugorzędną i że jej kwintesencją jest klasowość, której sprawy narodowe muszą być podporządkowane. Tu nastąpiło zrozumiałe zupełnie rozczarowanie szeregu Białorusinów, którzy dalecy byli ideologicznie od komunizmu. Raz jednak rozpoczętej pracy prze-

rywać nie mogli. Kontynuowali ją więc, ale tu zaczęła się zarysowywać coraz to wzrastająca dysharmonja między ich poczynaniami, a ogólnym tursem polityki Kominternu. Powoli wywiązywał się konflikt, który w miarę jak i szereg partyjnych działaczy komunistycznych począł się przeciwstawiać wyłącznie klasowemu poglądom na sprawę narodową narzucał Kominternowi konieczność rozwiązania go, stawał się bowiem groźny, godził w zasadnicze podstawy sowieckiego regimiu. Konieczność ta narzucała się Kominternowi tembardziej, że nie mówiąc już o inteligencji, stanowisko cichych białoruskich opozycjonistów na Białorusi Sowieckiej znajdowało coraz to więcej zwolenników, obejmując stopniowo masy, które budzić

się zaczęły z narodowego uśpienia Broń ukuta przeciwko wewnętrznej burżuazji i zagranicy, broń która przez wygrwane atutów narodowych miała jątrzeniem stosunków narodowościowych przedewszystkiem ugodzić w Polskę, obróciła się przeciwko samym Sowietom. Narodowy ruch białoruski w Sowietach nie dał sobie narzucić klasowego oportunizmu i dobija się o swoje prawa.

I to jest jedno z głównych źródeł prześladowań przez Sowiety t. zwanych przez prasę sowiecką narodowych demokratów, prześladowań narodowego ruchu białoruskiego. O innych podamy w następnych artykułach.

Ukraińcy wystawiają pomnik Marsz. Piłsudskiego

(Tel. od wł. kor. z Warszawy).

W dniu dzisiejszym Minister Spraw Wewnętrznych gen. Sławoj Składkowski przyjął delegację ukraińską ze wsi Zalesie, która zaprosiła p. Ministra na uroczystość otwarcia pomnika Marszałka J. Piłsudskiego w tejże wsi.

Po podniesieniu poselstwa polskiego i angielskiego do godności ambasad

(Tel. od wł. kor. z Warszawy)

Z okazji podniesienia poselstwa angielskiego w Warszawie i polskiego w Londynie do godności ambasad p. min. spraw zagranicznych Zaleski przesłał do sekretarza stanu do spraw zagranicznych Anglii Hendersona wyrazy podziękowania J. Królewskiej Mości królowi Anglii. W odpowiedzi sekretarz stanu Henderson przesłał na ręce p. min. Zaleskiego depeszę, w której również dziękuje za podniesienie dotychczasowych poselstw do godności ambasad, wiążąc, że fakt ten będzie dalszym krokiem w dążeniu do zacieśnienia wzajemnych stosunków obu krajów.

Propaganda litewska na rzecz Wilna

(Tel. od wł. kor. z Warszawy)

Litwini przystąpili do intensywnej propagandy wileńskiej za granicą, układając odpowiednie hasła, które w formie pieczęci odbija się na listach idących zagranicę. Między innymi wysłano list na którym istnieje pieczęć w języku francuskim i niemieckim następującej treści: „Stuchajcie narody, Polacy zagrabili serce Litwy, Wilno”.

Ustawa o podatku obrotowym

(Telefonem od wł. kor. z Warszawy)

W najbliższych dniach będzie odesłany do Rady Ministrów projekt ustawy o podatku obrotowym, a po zatwierdzeniu przez Radę Ministrów zostanie odesłany do Sejmu.

Wniesienie preliminarza budżet. do Sejmu

(Telefonem od wł. kor. z Warszawy)

Projekt ustawy skarbowej wraz z preliminarzem budżetowym zostanie w najbliższych dniach wniesiony do Sejmu. Ustawa skarbową ujęta jest w 12 art. Aryk. 5 i 6 mówi o odpowiedzialności Ministra Skarbu.

Oddział Banku Polskiego w Baranowiczach

(Tel. od wł. kor. z Warszawy)

Jak się dowiadujemy Bank leży tłumaczyć okolicznością, że Polski zamierza w najbliższym Baranowicze coraz to bardziej czasie utworzyć w Baranowiczach zyskując na znaczeniu gospodarskiej oddział prowincjonalny, czem. Krok ten Banku Polskiego na-

Ruchome szkoły gospodarstwa domowego

dla dziewcząt woj. nowogródzkiego

Jak się dowiadujemy w jesieni b. roku Ministerstwo Rolnictwa uruchomi na terenie województwa nowogródzkiego dwie szkoły ruchome gospodarstwa domowego dla dziewcząt, przy których odbywać się będą równocześnie kursy z rolnictwa i hodowli oraz praktyczne zajęcia z hodowli.

Kursa szkół ruchomych gospodarstwa domowego przeznaczone dla dziewcząt przychodzących trwać będą po 3 miesiące w różnych miejscowościach woj. nowogródzkiego, przyczem będą na nich wykładane bezpłatnie przedmioty ogólne oraz nauka szycia, gotowania i kroju.

Pierwsze takie szkoły uruchomione zostaną w Delatyczach, pow. nowogródzkiego i w Jeziornicy, pow. słonimskiego, następnie w Tuhanowiczach i Zdzieciole, pow. nowogródzkiego, dalej w Bruchańszczyźnie, pow. baranowickiego, w Renchwinowie, pow. stołpeckiego i wreszcie w Iwieńcu, pow. wolożńskiego.

Zapisz się na członka L.O.P. i P.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Aresztowanie zwolenników Waldemarasa na Litwie

Dalsze dowody defraudacji Waldemarasa

KOWNO, 18.X. Ze źródeł „Kelas” oraz w sztabie organidobrze poinformowanych komunikacji, że niedawno rząd litewski otrzymał poufne informacje, iż organizacja „Zelzny Wilk” wbrew zapewnieniom nie powstrzyma się od akcji politycznej, przygotowuje się do aktywnych wystąpień. W związku z tem wczoraj dokonano rewizji w lokalu organu tej organizacji „Tautos

Strasza katastrofa w Łodzi

ŁÓDŹ 18.X. Donoszą o strasnej katastrofie jaka wydarzyła się dzisiaj na odcinku robót na kanalizacyjnych przy ul. Krzemienieckiej. W miejscu tem budowany był kolektor na głębokości 11 metrów.

Wybudowano więc specjalne rusztowanie, które miało ułatwić sklepianie. O godz. 11-jej rano robotnicy usłyszeli trzask. Zanim się zorientowali w sytuacji ogromna ilość ziemi runęła wraz z rusztowaniem, grze-

Katastrofa samolotowa w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ 18.X. W dniu dzisiejszym sybyjący nad placem Szkoły Podchorążych samolot stanął nagle, w płomieniach i w kilka chwil potem

Z życia Straży Pożarnej w Wołożynie

W dniu 9 b. m. Ochotnicza Straż Pożarna w Wołożynie obchodziła podwójną uroczystość: poświęcenia świetlicy Strażackiej i nowonabitej sikawki motorowej f. „Lis” ofiarowanej przez P. Z. U. W.

Poświęcenia dokonał miejscowy ks. proboszcz z Ujalskiego, przy udziale przedstawicieli wojskowości, Wydziału Powiatowego, magistratu, nauczycielstwa oraz Członków Zarządu, oficerów i szeregowych O. S. P. wołożyńskiej.

Po przemówieniu ks. proboszcza Ujalskiego, przemówił do zgromadzonych strażaków Z-ca Starosty, p. Lyszczkowski, który wyraził życzenie, aby Straż Wołożyńska mogła służyć za wzór, wszystkim placówkom społecznym w powiecie wołożyńskim.

Po przemówieniach został wygłoszony odczyt o gazownictwie przez miejscowego kierownika szkoły powszechnej p. Piałucha, poczem strażacy samorzutnie zgodzili się na zorganizowanie drużyny przeciwzawowej, stworzenie chóru i kółka amatorskiego.

Po spożyciu skromnego posiłku, oracowano plan prac na miesiąc bieżący, w którym przewidziane są wykłady z dziedziny gazownictwa, pożarnictwa, o-

Napad rabunkowy w pow. lidzkim

Onegdaj na szosie Niemen — Henczary, w odległości 5 km. od Niemna dokonano napadu rabunkowego na jadącego pod wodą do Lidy po towar właściciela sklepu spożywczego w Niemnie Arona Majeskiego.

Bandyci po zatrzymaniu furgamki i stereryzowaniu jadących pod groźbą rewolweru zrabowali Majeskiemu 320 złotych.

W kilka godzin po napadzie władze bezpieczeństwa urządziły pościg za bandytami arestując Franciszka Kublickiego i Konu-

Kredyty na pasze treściwe dla bydła i trzody chlewnej

Państwowy Bank Rolny, Oddział w Wilnie, podaje do wiadomości zainteresowanych rolników, iż w sezonie jesienno-zimowym r. 1929-1930 udziela kredytów na pasze treściwe dla bydła i trzody chlewnej.

Zasadniczo kredyt ten jest udzielany za pośrednictwem spółdzielni rolniczo-handlowych, spółdzielni mleczarskich, spółdzielni kredytowych, za wyjątkiem Kas Stefczyka, oraz za pośrednictwem powiatowych i gminnych kas oszczędności i tylko w niektórych wypadkach grupom rolników, o ile udzielenie kredytu za pośrednictwem którejkolwiek z wymienionych instytucji okaże się niemożliwe, wreszcie indywidualnie w wypadku zakupywania przez poszczególnych rolników pasz w ilościach wagonowych.

Kredyt jest udzielany na okres 9 miesięcy, nie później jednak jak do dnia 30 czerwca 1930 r. Spłata kredytów winna następować ratalnie, w tym sensie, że: a) 30% udzielonego kredytu musi być spłacone po upływie 3 miesięcy od daty wypłaty po-

łośi publiczności z okolicznych wiosek i wywołały wśród takiej ogromne zainteresowanie. Ze strony Starostwa wołożyńskiego zaszczycił swoją obecnością zastępca pana Starosty p. Lyszczewski. Sejmik reprezentował powiatowy agronom p. Konarzewski. Z T-wa organizacji obecnymi byli instruktor trzody chlewnej p. Swirski i instruktor związku młodzieży p. Chądzyński. Z Urzędu Wojewódzkiego na wystawę przybył inż. Gomoliński.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1411.

Sobota 19 października

- 11.58—20.05. Sygnał czasu.
- 12.05—13.10. Muzyka płyt gramof.
- 13.10. Kom. meteor.
- 15.03. Kom. gospod.
- 15.20. „O akademickiej organizacji pod nazwą „Pomoc bliźniemu”.
- 16.15—17.15. Muzyka płyt gramof.
- 17.15. Skrzynka pocztowa.
- 17.45. Skrzynka dla dzieci w Wilna.
- 18.45. Rozmaitości.
- 19.10. Giełda rolnicza.
- 19.25—19.40. Muzyka płyt gramof.
- 19.58—20.00. Sygnał czasu.
- 20.00. Odczytanie programu na dzień następnny.
- 20.15. „O ludziach którzy tworzą kino”.
- 20.30. Koncert wieczorny.
- 22.00. „Wojciech Dziędużycki w anegdotach.
- 22.15. Kom. meteor., polic. i sport.
- 22.26. „Z dymkiem papierosa”.
- 22.35. Kom. PAT.
- 23.00—24.00. Muzyka taneczna z sali Malinowej.

Niedziela 20 października

- 10.15. Naboż. z Poznania.
- 11.58—12.10. Sygnał czasu.
- 12.10. Poranek symf. z Filh. Warsz.
- 14.00. „Porządek w podwórzu”.
- 14.20. Muzyka.
- 14.30. Centralne Towarzystwo Organizacji i Kolek Rolniczych, a spółdzielczość.
- 10.50. Muzyka.
- 15.00. „Co słychać, o czym wiedzieć trzeba”.
- 16.20—16.40. Koncert z płyt gram.
- 16.40. „W bratnim kraju”.
- 16.55—17.15. Koncert płyt gramof.
- 17.15. „W świecie atomów i elektronów”.
- 17.40. Koncert ork. Repr. Pol. P.
- 19.03. Rozmaitości.
- 19.23. Dr. E. Breiter: „Literat na sali sądowej”.
- 19.40. Program na dzień następnny.
- 19.58—20.03. Sygnał czasu.
- 20.05. Koncert ork. ludowej.
- 21.10. Kwadrans literacki.
- 21.35. Recital Alfreda Hoena.
- 22.00. Red. Grek: Bied—wypsa cudów”.
- 22.15. Kom. meteor., polic. i sport.
- 22.35. Kom. PAT.
- 23.00—24.00. Muzyka tan. z „Oazy”.

Szkoła hodowlano - mleczarska w Niehniewiczach

Ministerstwo Rolnictwa i lasów i ogrodnictwa ma zamiar uruchomić w roku następnym w Niehniewiczach pow. Nowogrodzkiego państwową szkołę hodowlano-mleczarską. W roku bieżącym projektuje się w Niehniewiczach 5 cło miesięczne kursy hodowlano-mleczarsko serowarskie.

Wystawa w Łazdunach

Dnia 13 października b. r. st. w Łazdunach odbyła się wystawa w Łazdunach przy szkole rolniczej z udziałem T-wa Organizacji Kółek Rolniczych i Sejmiku wołożyńskiego. Wystawa była otwarta dla wszystkich i przyciągnęła wielu gości. Wystawą kierował p. Starosta, a wiceprezesa wybrano p. Starostę. Wystawa była otwarta dla wszystkich i przyciągnęła wielu gości. Wystawą kierował p. Starosta, a wiceprezesa wybrano p. Starostę.

Kino „NIRWAŃA” w Lidzie

Dzisiaj i dni następnych: „Girls' Paryż” (DZIEWCZYNY PARYŻA). Ostatnie arcydzieło z największymi paryzankami: DANIELA PAROLLA, ESTERA KISS i SUZY VERNON. Ogłoszenie niniejsze po przedstawieniu w kasie daje prawo otrzymania 33 proc. niżki na balkon.

POTRZEBNI!

Jeden maszynista do tartaku obeznany z obrabiarkami drzewnymi, jeden palacz kotłowy i trzech gajowych. Reflektować mogą tylko ludzi kompletnie obeznani ze swoim fachem i trzeźwego ogłoszenia pisemnie kierować: Zarząd dóbr Rudnia Beresniewicz, poczta Niedźwiedźce ziemia Nowogrodzka. 1501-3.

BILETY KOLEJOWE

I, II i III klasy na wszystkie pociągi krajowe i zagraniczne, według cen nominalnych. BILETY OKRETOWE I SAMOLOTOWE WAGONY SYPIALNE I RESTAURACYJNE Informacje podróżnicze: „WAGONS-LITS-COOK” WILNO, Hotel Georges'a, ul. Mickiewicza Nr. 20. 1389 Agenty we wszystkich krajach.

Zo ZWIĄZKU POSIADACZY SĄDÓW I PASIEK Województwa Nowogrodzkiego

Związek posiada do zbicia większe ilości drzewek owocowych—jabłoni, sliw, czereśni i wiśni. Drzewka przetrwały ubiegłą zimą na tut. terenie. Wymienione drzewka nabywać można za gotówkę i na trykredyt. Nabywać drzewka można w Lidzie, Baranowiczach, Stoniemnie, Stółcach i Nowogrodzku. Zgłaszać się do Okr. T-w Organizacji Kół. Rolniczych, lub do biura Związku w Nowogrodzku. 1500—6

Zagubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego wydane przez Urząd gminy Wasiliszki na imię Franciszka Jastrzębskiego unieważnia się. 1498-3.

Urządnik państwowy poszukuje pojątku, umebłowanego od zaraz, lub później. Oferty nadsyłać do Administracji „Zycia Nowogrodzkiego”. 1494-3.

BUCHALTER-BILANSISTA M. MAŃSKI

BARANOWICZE, ul. Piłsudskiego 11. Organizacja rachunkowej handlowej i przemysłowej podług wymagań praw, handlowego i skarbowego. Sporządzenie bilansów i sprawozdań. Kontrola rachunków, Porady i instrukcje w zakresie buchalterji. Gwarancja i ścisłe zachowanie tajemnicy handlowej. Celem organizacji, kontroli i instrukcji wyjeżdżam nażądanie do siedziby przedsiębiorstwa.

TOWARZYSTWO PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE BLOCK-BRUN

SPÓŁKA AKCYJNA Oddział w Wilnie, ul. Mickiewicza 31, tel. 375. Maszyny do pisania „REMINGTON”, Piewelacje „RONE”, Arytmometr „BRUNSVIGA”, Maszyny do uczenia „DALTON”. Sprzedaż, konserwacja, reperacja.